

Zpráva o činnosti Rady vlády pro seniory a stárnutí populace v roce 2006

Rada vlády pro seniory a stárnutí populace byla zřízena usnesením vlády ze dne 22. března 2006 č. 288.

Statut Rady nebyl od jeho schválení usnesením ze dne 22. března 2006 č. 288 aktualizován.

Předkládá: RNDr. Petr Nečas, předseda

Výroční zpráva Rady vlády pro seniory a stárnutí populace za rok 2006
(podle závazné osnovy povinné části výroční zprávy poradního orgánu vlády -
usnesení vlády č. 175 ze dne 20. února 2002)

Rada ve své činnosti usiluje o vytvoření podmínek pro zdravé, aktivní a důstojné stárnutí a stáří v České republice a aktivní zapojení starších osob do ekonomického a sociálního rozvoje společnosti v kontextu demografického vývoje; usiluje o rovnoprávné postavení seniorů ve všech oblastech života, ochranu jejich lidských práv a o rozvoj mezigeneračních vztahů v rodině a ve společnosti. Její činnosti podrobněji vymezuje článek 2 odst. 2 písm. a) až g) Statutu Rady.

I. Předseda a členové

Předsedou Rady byl od zřízení Rady dne 22. března 2006 do konce funkčního období vlády Ing. Zdeněk Škromach, místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí. Místopředsedou Rady je od zřízení Rady dne 22. března 2006 MUDr. Marián Hošek, náměstek ministra práce a sociálních věcí.

Rada má 27 členů, kterými jsou předseda Rady, místopředseda Rady a další členové. V Radě jsou zastoupena ministerstva zdravotnictví, financí, vnitra, školství, mládeže a tělovýchovy a pro místní rozvoj, dále předseda Rady vlády České republiky pro lidská práva, místopředseda ČSÚ, zástupci zaměstnanců, zaměstnavatelů, výborů Parlamentu pro sociální politiku a zdravotnictví, samosprávy, zdravotních pojišťoven, odborné veřejnosti, seniorských organizací a nestátních neziskových organizací. Zastoupení uvedených subjektů je předpokladem pro spolupráci při řešení úkolů v působnosti Rady.

Člen Rady	Funkce v reprezentované instituci	Funkce v Radě	Členem Rady od	Členem Rady do	Členství v pracovních skupinách (PS)
Ing. Zdeněk Škromach	místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí	předseda	22.3.2006	4.9.2006	
MUDr. Marián Hošek	náměstek ministra práce a sociálních věcí	místo- předseda	22.3.2006		
Ing. Eduard Janota	I. náměstek ministra financí	člen	19.4.2006	4.9.2006	
Doc. RNDr. Petr Kolář, CSc.	náměstek ministryně školství, mládeže a tělovýchovy	člen	19.4.2006	30.6.2006	člen PS pro trh práce, celoživotní učení a hmotné zabezpečení
JUDr. Petr Hanzl	náměstek ministra vnitra	člen	19.4.2006	4.9.2006	člen PS pro podporu informovanosti, společenské participace a odstraňování diskriminace starších lidí

JUDr. Radovan Suchánek, Ph.D.	náměstek ministra zdravotnictví	člen	19.4.2006	4.9.2006	
Ing. Jiří Vačkář	náměstek ministra pro místní rozvoj	člen	19.4.2006		člen PS pro bydlení a residenční sociální služby
Ing. Lenka Míková	Kabinet místopředsedy vlády pro ekonomiku	člen	19.4.2006	4.9.2006	člen PS pro trh práce, celoživotní učení a hmotné zabezpečení
ThMgr. Svatopluk Karásek	předseda Rady vlády pro lidská práva	člen	19.4.2006	4.9.2006	
Ing. Stanislav Drápal	místopředseda Českého statistického úřadu	člen	19.4.2006		
doc. MUDr. Karel Barták	místopředseda Výboru pro zdravotnictví a sociální politiku Senátu Parlamentu ČR	člen	19.4.2006		člen PS pro zdravotní a sociální politiku, zdravotní a sociální služby
Ing. Jitka Vojtilová	Výbor pro sociální politiku a zdravotnictví Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR	člen	19.4.2006	13.6.2006	
Ing. Pavel Dzida	Svaz průmyslu a dopravy ČR	člen	19.4.2006		člen PS pro podporu informovanosti, společenské participace a odstraňování diskriminace starších lidí
Ing. Jaroslav Ulma	Českomoravská konfederace odborových svazů ČR	člen	19.4.2006		člen PS pro trh práce, celoživotní učení a hmotné zabezpečení
Ing. Pavel Dušek	Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR	člen	19.4.2006		
MUDr. Jiří Bek	prezident Svazu zdravotních pojišťoven ČR	člen	19.4.2006		člen PS pro zdravotní a sociální politiku, zdravotní a sociální služby
Ing. Josef Čekal	Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR	člen	19.4.2006		člen PS pro zdravotní a sociální politiku, zdravotní a sociální služby
PhDr. Zdeněk Szpak	radní Zlínského kraje, Asociace krajů ČR	člen	19.4.2006		předseda PS pro trh práce, celoživotní učení a hmotné zabezpečení
Ing. Zbyněk Pražák	náměstek primátora města Ostravy, Svaz měst a obcí ČR	člen	19.4.2006		předseda PS pro bydlení a residenční sociální služby

Mgr. Jan Lorman	ředitel občanského sdružení Život 90	člen	19.4.2006		předseda PS pro podporu informovanosti, společenské participace a odstraňování diskriminace starších lidí
PhDr. Karla Boháčková	Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR	člen	19.4.2006		člen PS pro bydlení a residenční sociální služby
JUDr. Václav Roubal	předseda Sdružení křesťanských seniorů	člen	19.4.2006		člen PS pro podporu informovanosti, společenské participace a odstraňování diskriminace starších lidí
RSDr. Zdeněk Pernes	předseda Rady seniorů ČR	člen	19.4.2006		předseda PS pro zdravotní a sociální politiku, zdravotní a sociální služby
prof. RNDr. PhMr. Jan Solich, CSc.	předseda Svazu důchodců ČR	člen	19.4.2006		člen PS pro podporu informovanosti, společenské participace a odstraňování diskriminace starších lidí
MUDr. Iva Holmerová, Ph.D.	ředitelka Gerontologického centra v Praze 8, odborník	člen	19.4.2006		člen PS pro zdravotní a sociální politiku, zdravotní a sociální služby
MUDr. Zdeněk Kalvach, CSc.	I. lékařská fakulta UK, odborník	člen	19.4.2006		člen PS pro zdravotní a sociální politiku, zdravotní a sociální služby
JUDr. Vít Samek	odborník	člen	19.4.2006		člen PS pro trh práce, celoživotní učení a hmotné zabezpečení

II. Sekretariát Rady vlády pro seniory a stárnutí populace

Funkci sekretariátu Rady vykonává oddělení prevence sociálně zdravotní diskriminace Ministerstva práce a sociálních věcí. Vedoucím sekretariátu je JUDr. Štefan Čulík, vedoucí oddělení prevence sociálně zdravotní diskriminace, který v souladu s pokyny předsedy Rady řídí činnost sekretariátu a odpovídá za plnění jeho úkolů.

Oddělení prevence sociálně zdravotní diskriminace má celkem 5 funkčních míst (1 vedoucí + 4). Činnost sekretariátu zajišťuje oddělení prevence sociálně zdravotní diskriminace vedle další agendy v působnosti oddělení. Sekretariát zpracovává odborné podklady pro jednání Rady na základě pokynů předsedy a místopředsedy Rady,

soustřeďuje podklady a informace potřebné pro činnost Rady a administrativně a organizačně zabezpečuje činnost Rady (např. připravuje zasedání Rady, pořizuje zápisy ze zasedání, zveřejňuje a aktualizuje informace o činnosti Rady a související informace na internetu a další). Oddělení prevence sociálně zdravotní diskriminace se kromě funkce sekretariátu Rady zabývá zejména problematikou sledování situace starších a zdravotně postižených osob, problematikou diskriminace a lidských práv, problematikou rehabilitace a návaznosti sociálních a zdravotních služeb, sociálním začleňováním, sledováním mezinárodních přístupů v této oblasti a spolupráce se zahraničními organizacemi.

III. Přehled činnosti

Rada byla zřízena v březnu 2006 a svou činnost zahájila v dubnu 2007. Rada se v roce 2006 sešla jednou a to na 1. zasedání, které se uskutečnilo dne 20. dubna 2006 od 13.00 do 15.00 hod. v budově Úřadu vlády ČR, zasedací míst. č. 147.

Program 1. zasedání Rady

1. Úvodní slovo Ing. Zdeňka Škromacha, místopředsedy vlády a ministra práce a sociálních věcí a předsedy Rady
2. Schválení jednacího řádu Rady
3. Priority Rady z pohledu Ministerstva práce a sociálních věcí (MUDr. Marián Hošek, náměstek ministra práce a sociálních věcí a místopředseda Rady)
4. Problematika stárnutí a strategické dokumenty
5. Stručná vystoupení jednotlivých členů Rady obsahující představu o prioritách a zaměření Rady
6. Různé

Předseda Rady Ing. Zdeněk Škromach shrnul hlavní důvody vzniku Rady vlády pro seniory a stárnutí populace a oblasti, na které by se měla Rada zaměřit. Rada dále schválila jednací řád Rady. MUDr. Marián Hošek, náměstek ministra práce a sociálních věcí a místopředseda Rady představil principy politiky přípravy na stárnutí z pohledu MPSV. Na základě představených priorit a diskuse členů Rady byly schváleny čtyři pracovní skupiny.

Pracovní skupiny Rady a jejich předsedové:

1. Pracovní skupina pro zdravotní a sociální politiku , zdravotní a sociální služby - předseda RSDr. Zdeněk Pernes
2. Pracovní skupina pro trh práce, celoživotní učení a hmotné zabezpečení – předseda PhDr. Zdeněk Szpak
3. Pracovní skupina pro podporu informovanosti, společenské participace a odstraňování diskriminace starších lidí – předseda Mgr. Jan Lorman
4. Pracovní skupina pro bydlení a residenční sociální služby – předseda Ing. Zbyněk Pražák

1. Pracovní skupina pro zdravotní politiku, zdravotní a sociální služby by se měla mimo jiné zaměřovat na zdravotní a sociální politiku v kontextu stárnutí populace, vytváření podmínek pro zdravé a aktivní stárnutí, rozvíjení geriatry a geriatrických služeb, rozvoj gerontologického vzdělávání zdravotnických a dalších profesí, podpora gerontologického výzkumu, rozvoji zdravotních a sociálních služeb, získávání empirických a statistických dat.

2. Pracovní skupina pro trh práce, celoživotní učení a hmotné zabezpečení by se měla mimo jiné zaměřovat na politiku trhu práce a zaměstnanosti v kontextu stárnutí populace, problematiku zaměstnanosti a zaměstnatelnosti starších osob (50 +), rozvoj celoživotního učení a vzdělávání, problematiku sociálního zabezpečení v kontextu trhu práce a stárnutí populace.

3. Pracovní skupina pro podporu informovanosti, společenské participace a odstraňování diskriminace starších lidí by se měla mimo jiné zaměřovat na tvorbu koncepce informační a komunikační strategie zaměřené na zvyšování povědomí o stárnutí a stáří, přípravu na stáří, pozitivní přístupy ke starším lidem, na zvyšování „gerontologické gramotnosti“, snížení diskriminace a ageismu ve společnosti, vytváření společnosti přátelské všem generacím, hodnocení sociální situace a potřeb starších lidí, zvyšování povědomí o lidských právech.

4. Pracovní skupina pro bydlení a residenční sociální služby by se měla mimo jiné zaměřovat na bytovou politiku, na bydlení odpovídající zdravotnímu a funkčnímu stavu starších občanů, bezpečnost domácího prostředí a prostředí veřejných institucí, vytváření stáří a starším lidem přátelského prostředí, odstraňování architektonických a jiných bariér, rozvoj bydlení pro starší osoby a stáří přátelskému designu, rozvoj residenčních sociálních služeb pro starší občany.

Pracovní skupiny nemají vlastní statut, podle schváleného jednacího řádu jednají neformálně a rozhodují konsensuálně. Podle článku 6 odst. 3 statutu Rady se pracovní skupiny zabývají dílčími otázkami z oblasti působnosti Rady, zejména připravují podklady pro zasedání Rady. Členové Rady se přitom mohou účastnit jednání všech pracovních skupin. Podle odst. 2 článku 6 statutu Rady mohou být k práci v pracovní skupině Rady přizváni i externí spolupracovníci. Externími spolupracovníky pracovních skupin Rady by měli být uznávaní odborníci na danou problematiku, kteří budou do pracovních skupin přizváni předsedou pracovní skupiny. Členové pracovních skupin mohou předsedovi takové odborníky navrhnout. Externí spolupracovníci se účastní jednání pracovních skupin jako stálí spolupracovníci.

Spolupracující organizace jsou dány zejména zastoupením organizací a subjektů v Radě.

IV. Výstupy

Sekretariát Rady se podílel na přípravě řady podkladů o starších osobách a opatřeních v kontextu stárnutí populace pro různé instituce z České republiky i zahraničí. Využíval přitom spolupráce s experty a organizacemi zastoupenými v Radě. Podílel se společně s členy Rady na mezinárodních projektech (např. projekt „Od izolace k začlenění“ zaměřený na sociální začleňování rizikových skupin starších osob, program „Regiony pro lidi v každém věku“ a další). Sekretariát Rady dále spolupracuje s organizacemi seniorů a dalšími subjekty, podporuje konference a vydávání materiálů zaměřených na danou problematiku (např. konference "Gerontotechnologie a technologie pro handicapované - směr budoucnosti", která se konala dne 12. října 2006 nebo vydání sborníku z mezinárodní konference „Postavení a diskriminace seniorů v České republice“ pořádané Ministerstvem práce a sociálních věcí).

Na internetových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí je zveřejněna prezentace Rady zahrnující informace o její činnosti, členech, dokumenty týkající se Rady (např. statut, jednací řád, relevantní usnesení vlády, záznamy ze zasedání atd.) Zpráva o plnění Národního programu přípravy na stárnutí na období let 2003 až 2007, koncepční dokumenty, informace o událostech v této oblasti a odkazy na další zdroje.

Rozvíjí se spolupráce se sociálními partnery, neziskovými a seniorskými organizacemi, regionální a místní samosprávou. V dalším období je potřeba najít způsob, jak více prezentovat činnost Rady jak na veřejnosti v České republice, tak i v zahraničí. Do konce října 2007 předloží Ministerstvo práce a sociálních věcí druhou zprávu o plnění Národního programu přípravy na stárnutí na období let 2003 až 2007 a současně návrh nového programu, který by měl zhodnotit vývoj v jednotlivých oblastech a formulovat žádoucí opatření.

Rada jako poradní a iniciativní orgán vlády může sehrát významnou roli při řešení řady důležitých otázek, mezi které patří podpora soudržnosti rodiny, zlepšování zdraví ve stáří, ochrana lidských práv a zabránění diskriminaci na základě věku, prevence zneužívání zranitelných starších osob, zvýšení zaměstnanosti starších osob, přizpůsobení a rozvoj bydlení, dopravy a dalších služeb a zboží požadavkům, omezením a přáním starších lidí. Jejím posláním je přinášet konkrétní podněty pro zkvalitnění života seniorů a navrhnout změny v reakci na demografický vývoj, vést ke zviditelnění existujících dobrých projektů a přístupů v jednotlivých oblastech. Rada vytváří prostor pro diskusi o konkrétních problémech a její názor by měl být vzhledem k zastoupení všech odpovídajících subjektů respektovaný.

V průběhu roku 2007 bude Rada pokračovat v rozvíjení své činnosti, svých kontaktů a přispěje svými pozitivními doporučeními a věcnými návrhy k tvorbě politiky v jednotlivých oblastech. Někteří členové Rady jsou mediálně aktivní, prezentují svá stanoviska ve sdělovacích prostředcích a měli by se více podílet na zvýšení povědomí o práci Rady.

V. Rozdělení dotací

Netýká se Rady vlády pro seniory a stárnutí populace.

VI. Zahraničí

Rada vlády není členem žádné mezinárodní instituce. Její sekretariát spolupracuje s mezinárodními organizacemi (např. s OSN), připravuje stanoviska k problematice stárnutí populace pro mezinárodní organizace (EU, OECD a další).

Ve dnech 13. až 15. listopadu 2006 se v Segovii (Španělsko) uskutečnilo setkání national focal points pro stárnutí ze zemí regionu Evropské hospodářské komise OSN (EHK). Setkání pořádala Sekce populačních aktivit EHK a Institut pro starší osoby a sociální služby Ministerstva práce a sociálních věcí Španělského království za podpory Populačního fondu OSN. Cílem setkání bylo dohodnout postup při monitorování Regionální implementační strategie EHK (RIS) k Madridskému mezinárodnímu akčnímu plánu pro stárnutí (MIPAA). Českou republiku na setkání zastupovali člen Rady MUDr. Zdeněk Kalvach, CSc. a pracovník sekretariátu Rady Mgr. Petr Wija.

VII. Výdaje v Kč za sledovaný rok

Náklady na činnost Rady, včetně jejího sekretariátu jsou hrazeny z rozpočtu Ministerstva práce a sociálních věcí. Jak již bylo uvedeno, funkci sekretariátu Rady vykonává oddělení prevence sociálně zdravotní diskriminace ministerstva v rámci své agendy. V rámci běžných provozních výdajů ministerstva jsou hrazeny platy zaměstnanců, povinné pojistné, spotřeba materiálu pro administrativní činnost, výpočetní technika, fax, telefony apod., a to bez účetního rozlišení, zda jde o činnost ve prospěch Rady nebo Ministerstva práce a sociálních věcí. Jednání Rady (a v budoucnu i jejích pracovních skupin) se konají v zařízeních Ministerstva práce a sociálních věcí. Členové Rady nemají nárok na odměnu za výkon funkce, jedná se o veřejnou funkci.

VIII. Plán činnosti a rozpočet

Plán práce Rady na rok 2007 bude projednán na prvním zasedání Rady v roce 2007, tj. 13. března 2007. Půjde o základní plán, který bude možno průběžně a operativně doplňovat. Podle statutu Rady se zasedání konají dle potřeby, nejméně však třikrát ročně. Na rok 2007 jsou plánována čtyři zasedání: březen, květen, říjen a prosinec (podle potřeby lze operativně změnit).

Návrh programu pro zasedání Rady v březnu 2007

1. Zpráva o činnosti Rady za rok 2006
2. Návrh plánu činnosti Rady na rok 2007 a priority pracovních skupin
3. Příprava nového programu přípravy na stárnutí
4. Návrh opatření v oblasti rozvoje geriatrické péče v České republice
5. Využití modelu WHO „Age-friendly Primary Health Care Centres“ v České republice
6. Domácí násilí a zneužívání seniorů

Návrh programu pro zasedání Rady v květnu 2007

1. Příprava návrhu nového programu přípravy na stárnutí
2. Návrhy pracovních skupin Rady na opatření nového programu přípravy na stárnutí
3. Návrhy členů na opatření nového programu přípravy na stárnutí
4. Zpráva o plnění Regionální implementační strategie (RIS) k Madridskému mezinárodnímu akčnímu plánu pro stárnutí v České republice, příprava konference UNECE o stárnutí
5. Návrhy členů Rady na doporučení vládě

Návrh programu pro zasedání Rady v říjnu 2007

1. Zpráva o plnění Národního programu přípravy na stárnutí na období let 2003 až 2007
2. Návrh nového programu přípravy na stárnutí
3. Návrhy členů Rady na doporučení vládě

Návrh programu pro zasedání Rady v prosinci 2007

1. Projednání návrhu plánu práce Rady na rok 2008
2. Návrhy členů Rady na doporučení vládě

Výroční zpráva za rok 2006 byla projednána a schválena na 2. zasedání Rady vlády pro seniory a stárnutí populace dne 13. března 2007.